

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-86 szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A küzdelem után.

Nagybecskerek, június 25.

—A— A hosszú, aggályt keltő izgalom után úgy hat a liberalizmus diadalának hire a közvéleményre, mint az olaj a tenger viharzó hullámaina. Megnyugszik s elsimult tükre fölött szabad s vigasztaló kilátást nyújt szép vidékek bátorságos révpártja felé.

A magyar állam jogkörének terjesztéseért, a lelkiismerettel összeütköző bajok megszüntetéseért küzdöttünk, midőn a magyar állam területén az egységes házassági államjogot s állami házassági kötés megvalósítását tűztük ki zászlóinkra. Küzdenünk kellett keményen, mert ezek ellenzői két táborból részint vérszedelmes, részint pedig a magyar nép főnmaradásáért aggályokat kelthető ellenvetésekkel állottak ki ellenünk. A nemzetiségi egyház hiveinek vérszedelmes ellenvetése vala az, hogy a javaslattal a nemzetiségek létezésének s egyházi autonómiájuknak aláása vétetnék czélba, s aggályok fölkeltésére alkalmas lehetett azon tiszteletreméltó s nem tagadjuk hazafias forrásból származó ellenvetés, hogy az egyházak jogkörének a házasság terén való korlátolása a kereszténységnek s általánosságban a vallás eszméjének árt s az ezen alapuló s a magyar nép eddigi főnmaradását s jövő existenciájának reményeit biztosított magyar néperkölcset veszélyezteti.

Mindkét tábor fanatikus meggyőződés-sel küzdött ellenünk. De a nemzetiségek szolidáris ellenállásán nagy rést ütött a szászok hazafias magatartása, akik legutóbb is egy népgyűlésükön államérdekből az egyházi reformok s a polgári házasság behozatalát helyeselték. A kereszténység féltése miatti opposíció erős vára a főrendiház volt, de itt is hatott az ezen aggodalmak alaptalanságát bizonyító okoskodás, kivált mikor bebizonyult, hogy ez aggodal-

makban az ezek iránt különben oly érzékeny korona sem osztozik.

Igy jött létre a győzelem, kemény küzdelem után. Most már álljon helyre a közvélemény nyugalma s csöndesüljön el a küzködő elmék háborgása. Egymásután elfogadásra fognak kerülni a többi javaslatok is, s aztán a végrehajtás, az életbe átvitel komoly munkája kezdődik meg. S e reformok az életbe átmenvén, be fog bizonyulni, hogy minden aggodalom alpnélküli volt. Az egyházak még hatalmasabban fejthetik ki néperkölc-ápoló működésüket, s maga a nagy többséget képező, hatalmas ősi vagyonnal bíró kath. egyház, szervezetének megfelelő önkormányzathoz is jutva, virulőbb lesz hitéletében s a hazafias néperkölcök képzésére irányuló hatalmában, mint valaha, a laikus hűvek egyházérdekeltségének örvendetes fő ébredése s az egyházi férfakkal való szolidáris közreműködése által.

Diadalkoszorút Wekerlének! Ő a lelkiismeret szabadság biztosításával e reformok által a magyar állam hatalmát erősítette anélkül, hogy a magyar nép eddigi s jövő főnmaradását biztosító garanciák egyikét is veszélyeztetné.

Ebben megnyughatik a nemzet, s Wekerle s társai nevét méltán írhatja legjobbjainak neve közé a történet lapja.

A r. k. hitközségi képviselőtestület.

Nagybecskerek, június 25.

A nagybecskereki róm. kath. hitközség képviselőtestülete tegnap megalakult. S mintha a tegnapi ülésben valami üdőbb szellem lengett volna. Jól esik először is konstatálnunk, hogy a majdnem tízezer lelket számláló hitközség, tegnap a szokottnál nagyobb számmal és különösen intelligens elemei által volt képviselve. Ugy látszik, megtörtént az a csoda, hogy a katholicusok is kezdenek érdeklődni a hitközségük ügyei iránt.

Ami azonban még nagyobb bámulatra ejteti a nagy közönséget, az az a körülmény, hogy a hitközség tegnap a reformok terére lépett. Még pedig a hazafias reformok terére. Elhatározták ugyanis egyhangulag, hogy ezennel vasár-és ünnepnaponként nem lesz külön magyar mise, hanem a tiszorai, eddigi német nagymise, ezennel felváltva magyar és német prédikációval és énekekkel lesz megtartva.

Csekélységnek látezik ez talán első pillanatra, de mi nagy haladásnak tartjuk, mert a hitközség tulnyomó része német ajku emberekből áll, s a tegnapi közgyűlésen is bizony legálább fele a jelen voltaknak jobban értette Goethe ideomáját, mint hazánk zengzetes nyelvét, de azért mégis egyhangulag fogadták el az indítványt, s egyik ősrégi német patriciusunk Weiterschan Fülöp dörgő éljénés között tört magyar nyelven jelentette ki, hogy ő is magyar ember és nem akarja haladásunk utját állni. Midőn derék német polgártársaink e szép hazafias tettét örömmel konstatáljuk, önkénytelenül is eszünkbe jut egy másik nemzetiség képviselőinek visszatartó magatartása, kik a képviselőtestületben állandóan azzal tüntetnek, hogy nem tudnak vagy nem akarnak magyarul tudni.

A közgyűlésről a következő részletes tudósítást közöljük:

Jelen voltak:

Dr. Plechl Szilárd világi és Schaeffer Antal, pápai praelatus, egyházi elnök. Vudý György, Rósa Ignác, Molnár Ferenc, Stekhard Ferenc, Gilium Janos, ifj. Krumenaker Ferenc, Gitler Leopold, Brunnet József, Benkóczy Illés, Blumm Sándor, Weiterschan Fülöp, Schneller Gyula, Witschgo Rudolf, Szabó Kálmán, Dr. Haidegger Lajos, id. Krumenaker Ferenc, Bohn Péter, Mayer Rezső, Opolcser Lajos, Annan János, Sebastyán J., Steyer István, Bauer Pál, Oldal Antal, Franz J. L., Novák J. C. Haidegger Ede, Dr. Brajjer Lajos, Baaden Károly és Glaser Péter stb., hitközségi képviselők.

Dr. Plechl hitközségi elnök délután 4 órakor a megjelenteket szívélyesen üdvözlí, s miután az ülés határozatképes, a közgyűlést megnyitja. Miután az utóbb történt képviselőválasztások ellen kifogás nem emeltetett, a képviselőtestület megalakultnak jelenti ki.

Következik a különböző bizottságok választása az alábbi eredménnyel.

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

Örökké szép.

Irtá: Aurelien Scholl.

I.

1884. július 10 én, ama forró napok egyikén, amilyenért Senegal megirigyelne bennünket, Montbrun vicomte reggel kilencz órakor kis palotájából kilépett a Vernet utcába s neki indult a Champs Elyséesnek.

Montbrun igazi párisi volt, aki soha sem hagyja el Párist. „A tenger — mondá — a halászk és a tengerészek számára van teremtve. Kétségkívül meg vannak a maga szépségei, de naponként csak egy órára lehet hasznát venni. Ha aztán visszatér agyába, dögleletes iszapot hagy maga után, melyhez képest a pöcze csatorna valóságos kölni viz. Az ugynevezett falun épp oly meleg van, mint Párisban, azzal a különbséggel, hogy az ember este nem tud mit csinálni. Ha nyitva hagyod az ablakot, megesznek a szunyogok s ha becsukod, nem tudod eléggé sajnálni a Royale utcát s a Chaussée d'Antint, hol éjfélnél hajnali két óráig háborítlanul szivhatod szivarodat a hóvilágánál s nem csipnek a mindenfajú átkozott rovarok s nem csap az arcodba a de-nevér.”

E közben a vicomte azt vette észre, hogy a járókelők nagyon gyérülnek. A l'avenue d'Antinról, a Ponthien- s Cirque utcákból máhakkal megrakott bérkocsikat látott előbukkanni. A közlegő július 14-iki ünnep előkészületei láttára elszorult a szíve. A császárság alatt augusztus 15. éppén ily érzelmekkel töltötte el. Mint igazi párisi, ellensége volt minden nyilvános ünnepélynek, valamint mindennek, ami megzavarta nyugalomát s kiforgatta mindennapi szokásaiból. Mindenfelé árbozok, oszlopok, zászlók.

— Hova meneküljek három napra? — gondolta Montbrun.

Az előző évben Saint Germainbe ment, de ott éppén annyi lármát csináltak és éppén annyi rakétát sütögették el, mint Párisban. Most elhatározta, hogy utazást tesz a Bretagneba, mielőtt a kömüvesek csákányai ebből a régi, jó patriarchalis vidékből második Vaugirardot csinálnak. Meglátogatja Vitret, Fougérest, egy napot tölt Saint-Maloban s visszatér. Így elkerüli a csoportosulások, kivilágításokat. Minthogy ily ünnepek alkalmával a vidék előzőli Párist, illő hogy a párisiak meg a vidékre meneküljenek s amazoknak helyet adjanak.

Harmadnap Montbrun megérkezett Vitrébe. Épen szombat este volt. A vidéken, ha az ember a nők szépségéről akar magának fogalmat alkotni, vasárnap reggel álljon a templom ajtaja elé. Montbrun is hat reggel nyolcz óratól a Saint Martin székesegyház ajtója küszöbén állott s várta a mise végét. Mikor Párist elhagyta, egy sor irást küldött a postára Salimberi Paula kisasszony, az Eden-színház táncosnője számára. Paula pompás leány volt; fekete szeme lángolt. Nápolyban kezdte pályáját s aztán egy évadot Nizzában töltött az olasz színháznál, innen Párisba jött, hogy megmutassa a párisiaknak kifogástalan idomait s észbontó kezeit.

Montbrun akkor huszonnyolc éves volt: szép férfi, otthonos a színpalak között a szemé lyes előnyeihez még hatvanéves frank évi járadék csábitása is járult. Csak be kellett magát mutatnia s mindenhol szívesen látták. Versaillesben, Ville'd Avriiban, Bougivalban gyakran látták a szép amazon oldalán lovagolni. Salimberi Paulának csak egy hibája volt: elviselhetetlen féltékenysége. Othello csak Georges Dandin lett volna hozzá képest. Ha Montbrun a színházban véletlenül egy hölgyet meglátosóvezett, Paula kikapta kezéből a látcsövet s zokogásra fakadt. Egy nap, mikor a vicomte egy pillanatra meg-

állott C. asszony kocsijánál, Paula ideggörcsöke kapott.

— Ha elhagysz — mondá gyakran öklökre szoritva kezét, — először megöllek téged, astán elemésztem önmagamat!

Mikor Montbrun Párist elhagyta, csak egy gondolata volt: hogyan tudja azt megcsinálni, hogy Paulához ne legyen szerencséje.

II.

A mise vége felé járt. A templomból kijött két-három ember; előbb nem tették fel kalapjaikat, míg a szentelt hely küszöbét át nem lépték. Azután jöttek az anyák leányaikkal, közben egy-egy jobban öltözött kisasszony, egy jegyző, egy hivatalnok. Gyógyász nem volt közöttük.

Egyszerre Montbrunt, mintha megbüvölték volna. A tolakodásban egy fiatal leány feje tűnt a szemébe. Csoda volt-e ez vagy képszelvény? Hol látta ő a valóságban ezt az eszményi alakot? Soha, még leglázasabb álmában sem látott ahhoz hasonlót; még megközelítőleg hasonlót sem.

Maga a szendesség, a keresztényi szerénység, a ragyogó szűsieség, a szellőtől fölemelt felhő, mely kezdetben a tenger fölött lebegett.

Montbrun azt kérdezte magától: létezhetik-e ehhez hasonló lény? Lélegzetet sem mert venni, mert félt, hogy ez a lilomszál, mely a szentassza kebeléről hullott alá, ismét fölemelkedik a magasba. S a fiatal leány, amint a templom lépcsőin lefelé lépdelt, egy élemedettebb, de még nem koros nőre mosolygott, valószínűleg az anyjára. Montbrun ösztönszerűleg követte a két nőt. Azok egy nagyon szerény külsejű házba léptek be. Eszébe tartotta az utosa nevét. A vendégfogadóba visszatérve Montbrun, tudakozódott.

— A szép kisasszony! Larage kisasszony! Atyja kitűnő férfi volt, jó családból, mely a forradalom előtt gazdag volt; astán nőről-fürről eladogatták a réteket, szántóföldeket parcellákban, hogy a külszínt megmentsék. Végre ez a

HIREK.

Tájékoztató.

Junius 25. A főgimn. tanuló ifjuság junialis.
 Junius 28. A kereskedő ifjak együletének estélye.
 Junius 29. A tor. m. háziparegyes. rend. közgyűlése
 Julius 7. Fialat kereskedősegek táncmulatsága.
 Julius 8. A tiszai regatta-szövetség amatőr versenye Szegeden.
 Julius 16. Közigazgatási bizottság ülés.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— Személyi hírek. Rónay Jenő főispán a felső-torontali árm. tartsuát ülésen résztveendő ma reggel Nagy-Kikindára utazott, a honnan estére tér vissza. — Dániel László alispán tegnap este hivatalos ügyekben Budapestre utazott, a hol 27 ig időzik.

— Közgyűlés és igazgatósági ülés. A torontali helyi érdekű vasutak részvénytársaság tegnap délelőtt 10 órakor tartotta rendes évi közgyűlését az alispáni kisteremben. Jelen voltak a közgyűlésen: Dániel László alispán mint elnök, dr. Dellimanich Lajos m. főjegyző mint alelnök, Rónay Jenő főispán, br. Nikolics Fedor v. b. t. t., Csávossy Béla, Enyedy Károly, Dániel Pál, Kovách Ágoston, és Joannovich Sándor, igazgatósági, Csávossy Ignác, Talapkovich Vazul, Steinitzer Géza és dr. Stassik Ferencz felügyelő bizottsági tagok, továbbá Mattanovich pancsovai polgármester, Molnár Sándor bókai földbirtokos, Réczey Gyula műszaki főnök és Smazsenka Ernő üzletkezelő. Felolvastatván az igazgatóság évi jelentése, továbbá a felügyelő bizottság jelentése, azok jóváhagyattak és a felelősség megadott. A tárgysorozat második és utolsó pontját választások képezték: dr. Dellimanich Lajos alelnöki mandátuma lejárván, egyhangulag újból megválasztott, továbbá néh. Lebánovich István volt módosi főszolgabíró helyébe Molnár Sándor felügyelő bizottsági póttagnak. A közgyűlés ezzel véget ért. — Ezután igazgatósági ülés volt, amelyen, a folyó ügyek elintézése után az elnök elterjesztésére elhatározták, hogy a párdány-szécsányi vonalon beszüntetik az éjjeli személyszállító közlekedést, mert további forgalomban tartásuk (átlag 3—4 utas esik egy vonatra)

Gazdasági bizottság: Bohn Péter, Franz J. L., dr. Grandjean József, Perger Nándor, Schneller Gyula, Steinitzer Géza, Lehmann Mihály, id. Steyer Péter, Annau János, Weiserschan Mihály, Schwan János, Benkóczy Illés.

Templomatyák: Zembery Antal, Molnár Ferencz, Baaden János, Etlinger Péter, Weiserschan Fülöp, Mesznik Lipót.

Zenebizottság: Wiltschgó Rezső, dr. Brájjer Lajos, Steyer István, dr. Haidegger Lajos.

Számvizsgálóbizottság: Franz J. L., Partilla Géza, Sebastian János, Gilius János.

Árvaházi bizottság: Franz J. L., Steinitzer Géza, Oldal Antal, Stagelschmidt János, Annau János, Napholz Ágost, dr. Brájjer Lajos, Haidegger Ödön, Rósa Ignác, dr. Grandjean József, Opolczar Lajos, Perger Nándor, Blum Sándor.

Hitközségi ügyész: dr. Grandjean József.

Temetőbizottság: Novak J. C., Krumenacker József, Etlinger Péter, Steyer István.

Iskolaszék: Schaeffer Antal, dr. Plechl, Baaden Károly, dr. Brájjer Lajos, Steinitzer Géza, id. Steyer Péter, Perger Nándor, Rósa Ignác, Weiserschan Fülöp, Stagelschmidt János, dr. Grandjean József, dr. Orsó Máttyás, Oldal Antal, Balázs József, Vudý György.

A tárgysorozat befejezte után számos indítvány tétel.

Benkóczy Illés indítványozza, hogy ezen-tul vasár- és ünnepnapokon a 10 órai mise alkalmával felváltva magyar és német legyen az egyházi ének. Az indítványhoz csatlakoznak Baaden Károly, Oldal Antal és dr. Brájjer Lajos h. képviselők, az utóbbi indítványozza, hogy ezzel kapcsolatban a predikáció is mindig felváltva magyar és német legyen. Határozatba megy azaz, hogy az evangélium mindenkor két nyelven fog felolvastatni.

Rósa Ignác indítványára elhatározták, hogy a hitközség a kincstárhoz, mint kegyurhoz fordul a templom külső tataroztatása végett. Vudý indítványára a hitközség Schaeffer prealatusnak azon buzgóságáért, melylyel az oltárok tisztására adományokat gyűjtött, jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Több tárgy nem lévén, az elnök 1/6-kor be-zárja az ülést.

szegény Larade visszavonult egy kis tiszti lakba, melyben előbb a család gazdájál akott. Takarékosan éldegétek együtt, neje volt Laroche-Glaieul kisasszony és leánya, Janka. Mindössze tizenkét-tizenöt száz frank évi jövedelme volt: de azok a nők ugyeszlólván semmiből tartották fenn a házat s a szegény ember még a dohányzást is megvonta magától.

A vicomte Párisba irt ügynökéhez, kérve őt, hogy haladéktalanul lépjen érintkezésbe valamelyik vitrei kartársával, tudassa vele, hogy Montbrun jó családból való, elég galans ember s nem is egészen vagyontalan. Azután a vitrei jegyző mutassa be őt egy családnál, ahol ő boldogságát véli megtalálhatni.

Minden úgy történt, a hogyan a vicomte rendelte. Bemutatták. Remegve üdvözölte Larade Janka kisasszonyt, aztán látogatást tett a családnál s szívesen fogadták. Majd kitérték a házasság feltételeit. A vicomte köteles nejét vasárnaponként misére kísérni s legalább húsvétra meggyónni. Montbrun mindent megígért, amit tőle megkivántak. A házasságukat megelőző néhány hetet mintha magánkiül töltötte volna: olyan boldog volt. Mikor estéknél a vendégfogadóba hazatért, remegve gondolt rá, hogy ha nem jött volna. Vitebe, Janka a más neje lett volna. De nem: ott fenn meg van írva mindenkinek a sorsa: rá itt járt az övé. Ide jött, mert ide kellett jönnie.

Legragyogóbb álmai közepette egyszerre ügynöke után — mert gondosan titkolta tartozkodása helyét — egyik barátjától levelet kapott. Ez a jóbarát, a „Petit Club“ tagja, tudósította, hogy Salimber Paula mindentelé keresi s borzasztó módon fenyegetődik. Montbrun megbizta barátját, hogy bocsásson rendelkezésére a táncosrőnek negyvenezer frankot s mondja meg neki, hogy ő Amerikába utazott s onnan soha többé vissza nem jön.

Végre elérkezett a nagy nap. A szerződés alá volt írva. A Montbrun család két tagja jött el násznagynul szeptember 10-én d. e. 10 órakor a vendégek kocsiba szálltak, hogy a polgármesteri hivatalba hajtassanak. Montbrun s két-három vendég épen a polgármesterrel beszélgett, midőn egyszerre egy éles sikoltás, majd meg szivszaggató jajgatás borzalommal töltötte

el Montbrunt. Az ablakhoz rohantak. Az udvaron roppant zür-zavar volt.

— Mi történt ott? — kiáltá Montbrun s szava elakadt.

— Egy nő, egy idegen nő vitriolt öntött Larade kisasszony arcába. A szegény gyermeknek összeeggett a fel arca s elvesztette az egyik szemét. Haza vitték atyjához.

Montbrun elájult, hanyatt terült a földön. Aztán egész napon át hiába iparkodott jégyeáchez bejutni.

— Mondjátok meg neki, hogy soha sem fog többé látni — suttogá Janka könnyektől fuldokolva. Könnyei végig folytak nyitott sebein s égették az arcát, mint a tűz.

Montbrunnak nem maradt egyebe, mint rettenetes fájdalom. Szívét mintha vesba szorították volna. Másnap hosszú táviratot küldött Párisba s egy kis csomag érkezett számára a forduló gyorsvonattal.

Az idegen, kit a tetten értek, bevallotta, hogy boszúból tette, amit tett, s Salimber Paulának hívják.

Montbrun bezárkózott szobájába, felbontotta az érkezett csomagot, melyben bizonyos mennyiségű fehér por volt. Fogott egy zsebkendőt, összehajtogatta, aztán kimért két kanálnyi a porból, azt a kendőre öntötte s a kendőt szeméire illesztve, hátul a fején megkötötte.

Két óra múlva kocsin érkezett a Larade féle ház elé. A vitrei jegyző karjára támaszkodva, leszállott.

— Ne jöjjön be, — szólott hozzá Larade asszony — Janka szörnyet halna.

— Mondják meg neki, hogy bátran elfogadhat — válaszolta Montbrun. Esküvőnk azonnal meg lesz, mihelyt szabad lesz kimennie. Képe szépsége örökké megmarad lelkemben... vak vagyok!

És Montbrun vicomte és neje visszavonultak magányunba. Janka imádja azt a ki lemondott érte az ég, a mező, a virágok látásáról. A vak pedig örökre megőrizte lelkében annak az eszményi szűznek a szépségét, akit először a vitrei Sz. Márton egyház lépcsőin pillantott meg. Boldog, mert a végtelen éjben, melyre kárhoztatva volt, nejét mindig fiatalnak, mindig szépnek látja.

csak kárára volna a részvénytársaságnak. E helyett próbaképen Módos és Szécsány közt délelőtt, Párdány és Szécsány közt pedig délután indítanak egy-egy vonatot. Mindeme változtatások életbeléptetése július közepére várható. A tegnapi igazgatósági ülés, amely már a második ebben a hónapban, az elintézőndők sürgőssége miatt tartatott meg a júliusi helyett s így a jövő hónapban nem lesz igazgatósági ülés.

— Kinevezés. A nagybecskereki pénzügyigazgatóság Alexich Teofil adóhivatali gyámokjelöltet díjtalan gyakornokká nevezte ki.

— A kereskedelmi középiskola ügye. Nagybecskerek város képviselőtestületének legutóbbi végbement közgyűlése, mint annak idején említettük, küldöttségét választott, amelyre az a missió hárult, hogy a kereskedelmi középiskolának városunk számára való kieszközlése czéljából a vallás- és közoktatásügyi, valamint a kereskedelemügyi miniszterek előtt tisztelegjenek. Mint most nekünk Budapestről írják, a küldöttség mindkét helyen eljár megbízatásában és az a fogadtatás, amelyben kérelme részesült, remélni enged, hogy Nagybecskerek városának már talán a jövő esztendőben kereskedelmi középiskolája lesz. A küldöttség, amely Krsztits János polgármestertől és nagyszámu városi képviselőből állott s a melyhez dr. Demkó Pál báró Nikolics Fedor, dr. Pap Géza, Rónay János és Belitska Béni orsz. képviselők is csatlakoztak Steinbach Antal kir. tanácsos, tanfelügyelő vezetése mellett először báró Eötvös Loránd vallás- és közoktatásügyi miniszternél tisztelegtek, aki a küldöttség vezetőjének beszédére, amelyben a nagybecskerekiek kérelmét előterjesztette, igen szívélyesen válaszolt. A miniszter kijelentette, hogy bár mint hivatalában új ember, a kérdést még tanulmányoznia kell, már most is meggyőződése, hogy az ilyen intézetnek a megye központjában van helye és ebben a hiedelmében az eléje terjesztett tervek, amelyek szerint az iskola számára már a szükséges épület is meg van Nagybecskereken, még inkább megerősíti. Miután a miniszter még annak a szándékának adott kifejezést, hogy a kereskedelmi középiskola első osztályát már 1895. szeptember 1-jén kívánja megnyitvatni, szívélyes bucsut vett a küldöttségtől, amely innen a kereskedelmi miniszterium épületébe ment. Itt Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter távollétében Reiszig Eds államtitkár fogadta rendkívüli szívélyességgel a tisztelegőket. Az államtitkár, aki tudvalevően Torontálmege zombolyai kerületét képviseli az országgyűlésen, biztosította a küldöttséget, hogy egész befolyásával oda fog hatni, hogy a kereskedelmi középiskola ügye, Nagybecskerek érdekeire kedvező megoldást találjon. — A küldöttség mindkét helyről az ügy sikerére legbiztatóbb reményekkel távozott.

— Gyermekesere. A pancsovai Gromon Dezső magyar nyelvtanító egyesület azon czélból, hogy a pancsovai, nem magyarajku gyermekeknek lehetővé tegye a magyar nyelv minél tökéletesebb elsajátítását, elhatározta, hogy a szülőknek figyelmébe ajánlja és kívánatukra közvetíti is a tisztán magyarajku Torontál-Vásárhely községgel a gyermekeseret. Pancsován Weisz Károly, Tor-Vásárhelyen pedig Szinok Balázs tanítók vállalkoztak a gyermekesere közvetítésére.

— Bértmálás Nagy Teremián. Németh József felszentelt püspök bérmantjáról nagy-teremiai levelezőnk pótlólag ezeket írja: Junius 16-án délután délczeg legényekből álló bandérium és a kocsik hosszú sora várta a püspököt a község határánál, a hol az érkező magas vendéget Lestyánszky főszolgabíró üdvözölte lendületes beszéddel. Ezután a menet harangzugás és zeneszó mellett vonult a községbe, hol a diszes diadalkapu mellett felállított kápolnáknál Dörner Tamás plébános több papjáról kíséretében várta a püspököt, ki papi ornatust ötvén, harangzugás közben gyalog indult a templomba. A templomban végzett rövid ima után, miközben a nagy-teremiai zene- és dalegylet férfikara az „Ecce Sacerdos“ énekelte, a plébániai lakra vonult a püspök, hol a nagyszámu tisztelegőket fogadta. Hódolatukat bemutatták az alkalommal: Lestyánszky főszolgabíró vezetése alatt a község képviselőtestülete, Marschang Miklós közs. jegyző vezetése alatt az előjáróság és

iskolások, a tanítók testülete stb. Másnap bér-málás volt, mely alkalommal 1438 gyermek részesült a bérálás szentségében. Délben 25 teritékü diszbed volt Dörner plébánosnál. A toasztok sorát a plébános nyitotta meg az egy-bázmegye főpásztorát, Németh József püspö-köt éltetvén. Leastyánszky főszolgabíró szin-tén a magas vendéget éltette, mire ez szellemes pohárköszöntőben a plébánost mint házigazdát és az érdemekben gazdag főszolgabíró éltette. Szép felköszöntőt mondott Dr. Kun esperes is, majd ismét a plébános, ki a községi tanítókat, nevezetesen Hunyár János és Hunyár Károly kántortanító éltette. Délután fényes kísérettel Nákofalvára indult a püspök.

— **Nagy idők tanuja.** Perjamosról érte-sítik lapunkat, hogy Szilly Márton a Felső-torontali Ármontesítő Társulat gábiztosá életének 67 ik évében e hónap 23-án meghalt. Szilly Már-ton mint honvéd-főhadnagy harcolt a magyar szabadságért 1848-ban; elhalálozásával a 48-as harcosok száma ismét egygyei apadt.

— **A Vöröskereszt Egylet megbízottja.** Károly Lajos főherceg mint az orsz. vörös-kereszt egylet védnök helyettese gróf Karácsonyi Aladar nagybirtokost a magyar szentkorona orszá-gai vöröskereszt egylete egészségügyi intéze-tének felülvizsgálására megbízottjává nevezte ki.

— **Magyar óvoda Gyertyámon.** Lapunk egyik barátjának a hazafias Gyertyamos köz-ségben volt alkalmá a község és Roser Ádám takarékpénztári igazgató által fenntartott óvodát megtekinteni és egész lélkésedéssel beszéli, hogy a mintaszerűen berendezett óvoda körülbelül 150 német gyermek jön, kik ott alig pár hónap alatt a magyar nyelvet tökéletesen elsajátítják. Az óvodában egy magyar óvónő van alkalmazva, aki más nyelven beszélni nem is tud és rövid műkö-desének ideje alatt már is nagyszerű eredmnye-ket tudott elérni. A gyermekek kivétel nélkül a legtisztább kiejtéssel beszélnek, szavalnak és énekelnek magyarul, de nemcsak a betanult verseket és énekeket tudják, hanem a hozzájuk intézett kérdésekre is szép tiszta magyarsággal felelnek. Ha elgondoljuk, hogy gyermekek mikor az óvodába kerülnek, egy-árva szót sem tudnak magyarul és egy pár hó-nap alatt a nyelvet tökéletesen elsajátítják, első sorban paedagógiai szempontból is bámulatos az elért eredmény; de tán mondani sem kell a fő-érdem abban rejlik, hogy 1 éven át több, mint száz sváb gyermek tiszta magyarrá, a magyar nyelv anyanyelvüké válik, ez pedig oly ered-mény, melynek értékét csak határtalan előismeré-sünk és nagybecsülésünk mértékével mérhet-jük meg.

— **Öngyilkos eselédleány.** Wagner Kata lin, tizenhétéves eselédleány, aki Farkas Iván m. főszámvevőnél szolgált, ma délben öngyilkos lett. Felakasztotta magát s mire észrevették, már meghalt. Holttestét a kórházba szállították. Öngyilkosságának oka eddigelő ismeretlen.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Nagy-Szent-Miklósról írják, hogy a szerbek pünkösdi va-sárnapján az a hír futotta be a várost, hogy a vásártéri sátorok egyikében felakasztva találtak egy embert, a kin külérőszak nyomai látszóttak. A felakasztott embert Szkanovszky Sándor-nak hívták s foglalkozására nézve hentes volt. A rögtön megindított nyomozás kiderítette, hogy nevezett 18 án éjjel a Sándor utcában levő Hor-váth-féle vendéglőben mulatott 8 társával, kik kártyázás és mulatozás közben összeveszték, a miből verekedés támadt. Mikor azán Szka-novszky hazafelé balagott, a vásártéren társai közül többen megtámadták, megfojtották és saját nadrágszíjával az egyik sátorban felakasztották. A rendőrség azonnal letartóztatta mind a nyol-czat, kiket még aznap a járásbírósga rendeletére a járásbírósga fogházába atkísértettek. A járás-bírósga a vizsgálatot azonnal megkezdette s e hó 18 án Konvics Jova és Stefanov Zsifkó kivételével a letartóztatottakat szabadlábra he-lyezte. A vizsgálat ez ügyben folyik.

— **Szalmatűz.** Ma délben tüzet kongattak: éppen egy kis forgószél kerekedett volt s min-denki aggódva tekintett abba az irányba, a hol az égést sejtette. Szerencsére a tűz nem valami nagyobb kiterjedésű tárgyba kapott: La-gatlev Iljának égett el alig öt forint értékű szal-mája a temesvári utcában. Mire a tűzoltók tel-jes apparatussal kiértek, a tűznek már csak hire-hamva volt meg. A mi maradt, azt is széj-jel paskolta a nemsokára megeredt záporosó.

— **Esküvő Dr. Korsós Elemér,** alibu-nári ügyvéd és Torontálmegeye tb. alügyésze e hónap 28-án tartja a pancsovai ev. ref. imaház-ban a bájos és művelt Jankovics Deszenka kisasszonnyal esküvőjét.

— **Színházépítő nábob.** Ujvidék váro-sát, mint onnan írják, kellemes meglepetésben részesítette Dungeyrszky Lázár, az ismert

hazafias nábob. Színházat építtetett a saját költ-ségén. A színházat Zoltán Gyula szinigazgató jól szervezett társulatának adta ki. A társulat közelebb fogja felavatni az ajándék-színházat, melynek megnyitását Ujvidéken lázasán várják.

— **Betörés.** Egresről jelentik, hogy a napokban ismeretlen tettesek az ablakon betörték Miók Janu lakásába és mintegy 127 forint ér-tékű ággy és ruhaneműt elvittek. Általános a véle-mény, hogy a vidéken új, messzeterjedő betörő szövetkezet követi el a betöréseket.

— **Juniális.** A helybeli főgymnasium hol-napi juniális-a a következő program sze-rint fog megtartani: Délelőtt: 7 órakor isteni tisztelet a főgymn. templomában; 8 óra-kor indulás a főgymnasium udvaráról; 9 kor reggeli; 10-12-ig társas játékok, lapdázás stb. 12 órakor pedig ebéd. Délután: 2-1/4-ig társas játékok; 1/4-5-ig sikverseny, akadály-verseny, távolugrás, zsákfutás, bögrétörés, kötél-huzás, lepényevés, kakasviadal stb. 5 órától kezdve táncz és este 9 órakor indulás haza.

— **Kutbafult gyermek.** Nagykikindá-ról írják, hogy Pálinkás Antal odaváló nap-szamos öt éves fia e hónap 22-én délután az ud-varon levő elkerítetlen kutba esett s mire a kis fiut kiemelték, már megfuladt. A szülők ellen gondatlanság miatt vizsgálatot indítottak.

— **Tolvaj inasok.** Nagykikindáról írják, hogy ott a napokban Kraszity Láza és Mayer Miklós asztalosok egy törvényszéki bíró-tól, a kinek lakásán foglalatokodtak, egy pár férfi cipőt és két darab házi-szappant loptak el a kamarából. A jó madarak a rendőrség előtt beismerték a lopást, a mit ugy követték el, hogy a cipőt felbuzták, a szappant pedig kabátjuk alá csapva egész gyanútlanul illantak el a házból.

— **Gyilkos munkás.** Magyar Czernyá-ról jelentik lapunknak, hogy a czernyai orszá-guton dolgozó közező munkások közül András Mihály sárosmegyei talpai illetőségű munkást Berta Béla szabadkai illetőségű társa, e hónap 16-án borozás közben, mert neki nem akart pénzt kölcsönözni, a korcsmában a kötőrő-fala-páccsal először arcába, azután pedig fejbe ütötte, ugy hogy András vértől boritva eszmé-letlenül terült el a padlón. Erre a gyilkos meg-szökött a falon át a vetések közé és a csendőr-ségnek még eddig nem sikerült kézre keríteni. András életveszélyes agyrázkódást is szenvedett.

— **Rablógarázdalkodás.** Ujvidéken és a szomszéd Karlócza városában, mint levele-zők írja, már napok óta egy sok tagból álló rablóbanda garázdalkodik. Csak a minap történt, hogy Koda kereskedőt megrabolták és tegnap Opacsics szerb püspök rezidenciájába is be-merészkedett egy közülök. Vidiczky protodia-konus megátván őt, kérdezte, hogy mit keres? A betörő azt felelte, hogy levelet hozott a püspöknek. Vidiczky észrevéven magatartásából, hogy kivel van dolga, leszaladt rendőrről, mire az illető is utána szaladt és el akart osonni, de a protodiakonus visszatartotta és átadta a rendőr-ségnek. Eddig az elfogottak száma öt. Vallomása szerint mintegy 30 an vannak, Szerbiából kiűzött proletárok és Karlóczán vannak elszállásolva.

— **A bizonyítvány.** Viszi haza a kis Marci nagy büszkén az iskolai bizonyítványát. Az apja nézi szigoruan összeránczolt homlokkal:

— Nem vagyok megelégedve gyerek, a bizonyítvá-nyoddal. Egyetlen egy egyes sincs benne.

— A fiú mondja:

— De hisz, apa, olvashattad a lapokban, hogy bevonták az egyeseket.

— x — A nagyérdemű közönség becaes figyelmét felhívjuk a Kovács Gedeon féle hely-beli egyik legtekintélyesebb, a modern igények és minden lehető kívánalmaknak teljesen meg-felelően berendezett confectio üzletre, mely ná-lunk e szakban elsőként vezette be a legszoli-dabb kiszolgálás mellett a szabott árakat. Ál-landó gazdag raktára ezen üzlet a legújabb divatu női confectiók, kifogástalanul készített uri- és gyermekruhák, valamint nagy választéku bel- és külföldi gyártmányu mindenféle gyapju-szöveteknek. Méterszerinti megrendelések, nem-különböző egyenruházati szállítmányok — ugy rendőrök, valamint tűzoltók és katonák részére — pontossággal fogantatosítatnak.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar kir. államvasutak.

A magyar kir. államvasutak igazgatóságá-tól vett értesítés szerint a Hatvan felől este 9 óra 5 perczkor Budapest keleti pályaudvarba érkező kassai személyvonat f. évi június hó 10 étől kezdve Besnyő megállóhelyen utasok fel-vagy leszállása céljából este 7 óra 44 perczkor feltételeken meg fog állani. Budapest, 1894. évi június 3-án. Az igazgatóság. (Utányomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a slavoniai h. é. v. eszék-na-

sicei vonalán fekvő Breznicsa rakodó-megállóhely neve, kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága rendeletéből „Breznicsa-Njemacs-ká”-ra változtatott Budapest, 1894. június 6. Az igazgatóság. (Utányomás nem díjaztatik.)

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése június 25-én.)

Budapest, jun. 25. (A „Torontoi” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülé-sén elfogadta a vallás szabad gyá-korlatáról szóló törvényjavaslatot és a főrendiháznak a polgári házasság elfogadá-sáról szóló izenete tárgyalását holnapra tűzte ki.

Carnot meggyilkoltatása.

Budapest, június 25. (A „Torontoi,” eredeti távirata.) Lyonból telegrafálják: Carnot köztársasági elnök, a ki tegnap megtekintette a lyoni nemzetközi kiállítást, este pedig egy banket-ten vett részt, hét óra felé kocsival a színház felé indult, hogy a tiszteletére rendezett díszelőadáson megjelenhessen. Az elnök az ő szokásos szertartá-sos komolyságával köszöntötte az őt üdvözölő közön-séget és udvariasan hajlott ki a kocsiból, amikor egy jockeynek öltözött fiatal embert pillantott meg, a ki a közönségen s a rendőrség kordonán keresztül törve, papiros csomagot lengetett a kezében. Mikor a fiatal ember a kocsihoz ért, Carnot abban a hiszemben, hogy az alázatosan feléje közeledő valami kérvényt akar átadni, az ifju felé nyult, aki ekkor a papírba burkolt tört villámgyors döféssel az elnök mellébe mártotta. Kinos hördüléssel hanyatlott vissza Carnot a kocsipárnái közé, mialatt a közönség a menekülni akaró merénylőt kézrekapva aligha meg nem lyncheli, ha a rendőrség közbe nem veti magát.

Budapest, június 25. (A „Torontoi” eredeti távirata.) Lyonból telegrafálják: A merénylőnek Cesaro Santo Giovanni a neve és olasz anarkista. A közönség az olasz konzulatus elé vonult s a konzulatus olasz czimerét letépte.

Budapest, június 25. (A „Torontoi” eredeti távirata.) Lyonból telegrafálják: A merénylet után a megszurtt elnököt a rend-őrségi prefektusra vitték, ahol Rivan or-vos megvizsgálta. Konstatálta, hogy a gyil-kos eszköz a jobb tudó szárnyát és a májat szurta át s kijelentette, hogy csak operáció segíthet. Carnot a szörnyű kínok közt is megőrizte nyugodtságát. Csak ennyit mondott:

— Oh istenem, érzem, végem van!

Majd ismét később:

— Még most sem történt meg?

Mikor lesz vége?

Erre az orvos hozzálatott a műtéthez, a melynek végeztével az elnök fájdalmas sóhajjal nyögte:

— Most már csakugyan végem van!

A lyoni érsek erre feladta az utolsó kenetet. Éjjeli egynegyed egykor az elnök meghalt.

Budapest, június 25. (A „Torontoi” eredeti távirata.) Lyonból telegrafálják: A prefektus a merénylet láttára rögtön a szin-házba hajtattott s sirva tudatta egy p-holyból a rémes hírt az ünnepl díszbe öltözött közönséggel. A borzalmas jelentős leírhatatlan hatás-al volt a közönségre: a nők rémesen sikoltottak, a férfiak vadul ki-áltoztak: Halál a merénylőre!

Budapest, június 25. (A „Torontoi” eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: A minisztertanács elhatározta, hogy Franciaország összes kato-nasága készenlétbe helyez-tetik.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

7186. szám.
p. 1894

(444-3.2)

Hirdetmény!

A nbecskereki kir. tszék mint birtok bíróság ezennel közhírré teszi, — hogy a „**Torontáli helyi érdekű vasutak**” részvény-társasága kérelme folytán az 1881. évi 41 t. cz. 46 §-ához képest helyi érdekű vasut építés czéljaira a nbecskereki 4507 sz. tjkben Vucskovászky Lészá nevében álló A I. 5541/d hrsz. — a nbecskereki 3913 sz. tjkben Likavec Kolpaszki Anna nevében álló 5591/c hrsz. és a nbecskereki 3941 sz. tjkben Likavec János nevében álló 5591/b hrsz. területekre a kisajátítási eljárás a mai napon fenti szám alatt kelt végzéssel elrendeltetvén, tárgyalási határnapul 1894. évi **augusztus hó 21-ik napjának d. e. 9 órája a helyszíne „Sándor udvar” vasuti állomásra** kitűzetett és az eljárás foganatosítására Witt László kir. tvszéki bíró ki- küldetett.

Ezen tárgyaláshoz a tkvi tulajdonosok a kisajátított s a kártalanítandó területekre nyilvántartott jogot nyert érdekeltek azal idétetnek meg, hogy elmaradásuk az érdemleges határozat hozatalát nem gátolja, s hogy a távollevő és ismeretlen érdekelteket Manojlovits Miklós nbecskereki ügyvéd mint ügygondnok fogja képviselni, s hogy a tárgyalásnál való meg nem jelenés miatt igazolásnak helye nincs.

Kelt N.-Becsckereken a kir. törvényszék 1894. évi május hó 19-én.

Zsiros Lajos
elnök.Bauer János
jegyző.1447. sz.
I. 894.

(451-3.2)

Pályázati hirdetmény!

Karlova község mint ital és fogyasztási adó bérlőség az üresedésben levő **ital és fogyasztási adó kezelő állásra** ezennel pályázatot nyit. felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket alóírt előjárósághoz **f. évi július hó 5-éig** adják be.

Evi javadalmazás 600 frt.

Kelt Karlova, 1894. június 20-án.

Vlaskavits Milan Rogyankov Atya
jegyző. bír.4188. szám.
ki. 1894.

(453-2.1)

Pályázat.

Torontálvármegye módosi járásához tartozó Istvánföld községében o. é. 800 frttal javadalmazott és látogatási díjjakkal egybekötött **orvosi állásra** ezennel **pályázat hirdetettik.**

Az 1886. évi XXII. tcz. 82. §. alapján felhivatnak tehát a pályázni kívánók, hogy az 1876. évi XIV. tcz. 143. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket a **f. évi július hó 9 ik napján d. e. 10 órakor Istvánföld községében** megtartandó választást megelőző napig hozzám nyujtsák be.

Módoson, 1894. évi június hó 18 án.

Dr. Gyertyáni Jenő,
főszolgabíró.

ad 995. szám árva ex 1894.

Árverési hirdetmény.

Aloírott kiküldött részéről ezennel közze tétetik, miszerint N.-Becsckerek város tekintetes árvaszékének 1894. évi június hó 17-én 921 és 995 sz. árvaszéki határozata folytán a néh. Jára József volt nagy-becsckereki lakos hagyatékához tartozó leltározott vegyes kereskedésében foglalt összes tárgyak és cikkek **1894 évi június hó 26-án d. e. 10 órakor** tartandó nyilvános magán árverés útján az elhunyt Amerika városnegyed Toldi Ferencz és Mercezi utcák sarkán fekvő 2104. ö. i. sz. házban levő üzleti helyiségében készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

N.-Becsckereken, 1894. évi június hó 18-án.

Zachariás József,
(440-2.1) vár. tanácsnok.

H I R D E T É S E K
lapunk részére
jutányos árszabás
mellett vétetnek fel a
kiadóhivatalban

Aláírási felhívás**Tarnóczy tűzoltószert és gépgyár-részvénytársaság
ujjonnan kibocsájtott részvényeire.**

A Tarnóczy tűzoltószert- és gépgyár-részvénytársaság, mely 1891. év óta áll fenn s eddigelé 500000 frt alaptőkéje után az alapszabályszerüelirások és tartalék alapjának megfelelő dotatioja mellett részvényeseinek évenként 6 frt osztalékot fizetett, mi 6% kamatozásnak felel meg, 1894. évi június hó 17-ik napján tartott közgyűlésén elhatározta, hogy jövőre tüzi fecskendők, tűzoltószerek, sárga-réz-, réz-, aczélárak gyártásán, továbbá viz-, gáz- és villamvezetékek berendezésén és szakmájába tartozó melléküzletek folytatásán kívül gazdasági, valamint szerszám és munkagépeknek nagybani gyártását a vállalat munkakörébe felveendi és gyári telepén egy nagy vasöntödét is állit fel.

E czélből az alaptőkének két millió forintra való felemelése közgyűlésileg elhatározatván, az ujonnan kibocsájtandó 15,000 darab 100 forint névértékű bemutatóra szóló részvényekre nézve ezennel nyilvános aláírás hirdetttik a következő feltételek mellett:

1. A 100 frt névértékű bemutatóra szóló részvények kibocsájtási ára részvényenkint 110 frtban határozatnak meg, melyből részvényenkint 10 frt a tartalékalapra fordittatik.

2. A részvények aláírása alkalmával, vagy legkésőbb f. évi június hó 26-ig bezárólag a Budapest VIII. IX. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál Budapestben vagy ezen intézet által meghatározandó fizetési helyeken részvényenkint 30 frt fizetendő.

3. A további befizetések ugyancsak a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál következőleg eszközölendők:

- a) 1894. augusztus 1-én részvényenkint 30 frt,
- b) 1894. szeptember 1-én " 25 frt,
- c) 1894. október 1-én " 25 frt.

A befizetésekről ideiglenes tértvények szolgáltatnak ki, melyek az utolsó részletfizetés alkalmával társasági részvényekkel fognak kicseréltetni.

Ezen feltételek értelmében kibocsájtott részvényekre — 1894. évi június hó 20., 21., 22., 23., 24., 25. és 26-án jegyezni — és egyuttal a befizetéseket teljesíteni lehet Budapestben, a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál, Budapestben, Üllői-ut 2. sz.

— es a nagybecskereki penzintezetek utján. —

Kelt Budapestben, 1894. évi június hóban.

A Tarnóczy tűzoltószert- és gépgyár-részvénytársaság:

Dr. Rosenberg Gyula s. k.
ügyvéd, mint jegyző.

(445-5.3)

Kossuth Ferencz s. k.
elnök.